T072 BL 2 (049) Giới Ngủ Quá Thời Hạn Cho Phép-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

41-GIÔÙI NGUÛ QUAÙ THÔØI HAÏN CHO PHEÙP Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Khoaùng-daõ, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, Tyø-kheo quaûn söï thueâ thôï troän hoà ñuùc gaïch. Ngöôøi thôï aáy khi thì nguû trong phoøng trai ñöôøng cuûa Taêng, khi thì nghæ trong phoøng thieàn, khi thì nghæ trong phoøng söôûi, oâng khaïc nhoå ñoà dô baån, hoaëc ñaïi tieåu tieän nôi naøy nôi kia, laøm cho oâ ueá, phöông haïi ñeán söï toïa thieàn, haønh ñaïo cuûa caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi Tyø-kheo quaûn söï ñeán. Khi thaày ñeùn roài, Phaät beøn hoûi: “Coù thaät oâng thueâ ngöôøi laøm coâng veà laøm cho oâ ueá nôi naøy nôi kia, khieán phöông haïi ñeán söï toïa Thieàn, haønh ñaïo cuûa caùc Tyø-kheo hay khoâng?”. - Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân. - Vì sao nhö vaäy? - Con muoán sai ngöôøi thôï aáy buoåi mai laøm, buoåi chieàu nghæ, laøm sao vöøa ñuû soá tieàn thueâ thì thoâi. - Tuy vaäy, nhöng töø nay veà sau (Tyø-kheo) khoâng ñöôïc nguû chung phoøng vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc. Laïi nöõa, khi Phaät coøn laø Boà-taùt, ôû nhaø phuï vöông raát yeâu quyù, vì sôï maát gioáng Chuyeån luaân vöông neân öu saàu khoùc loùc khoâng cho Boà taùt xuaát gia. Ñeán khi (Gia du) hoaøi thai La-haàu-la thì (Boà-taùt) môùi boû nhaø xuaát gia ñöôïc. Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nhö Lai nhu hoøa laøm vui loøng ngöôøi khoâng theå naøo hôn ñöôïc phuï vöông, vì Ngaøi ñaõ xaây ba cung ñieän phuø hôïp cho ba muøa Xuaân, Haï, Ñoâng, nhö trong kinh Nhu Nhuyeán Tuyeán ñaõ noùi roõ, (cho ñeán) Nhö Lai ñöôïc thaønh Ñaúng Chaùnh Giaùc”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Vì sao Theá Toân phaûi tu khoå haïnh ñeán saùu naêm nhö vaäy? - Khoâng phaûi chæ coù ngaøy nay (tu khoå haïnh), nhö trong kinh Ñieåu Baûn Sinh ñaõ noùi roõ. - Baïch Theá Toân! Vì sao ma Ba tuaàn thöôøng muoán laøm naõo loaïn phaù hoaïi Theá Toân? - Khoâng phaûi chæ coù ngaøy nay (phaù hoaïi), nhö trong kinh Mieát Baûn Sinh ñaõ noùi roõ veà söï kieän cha con gaëp nhau taïi nöôùc Ca-duy-la-veä. Trong ñoù coøn noùi roõ veà tröôøng hôïp Ñaïi-aùi-ñaïo, Da-thaâu-ñaø-la, La-vaân xuaát gia. Laïi coøn noùi roõ tröôøng hôïp Phaät vì thaân quyeán neân trôû veà nöôùc Ca-duy-la-veä. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi coù loøng tin beøn laøm caàu tieâu cho Phaät. Tuy Phaät khoâng caàn, nhöng vì thuaän theo ngöôøi ñôøi neân ñaõ nhaän. Theá roài, moät hoâm, Toân giaû La-haàu-la naèm nguû ôû ngoaøi trôøi, ñeâm aáy trôøi boãng ñoå möa gioù. Thaày lieàn ñi ñeán tröôùc phoøng Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, goõ cöûa. Xaù-lôïi-phaát hoûi: “OÂng laø ai?”.

- Baïch Hoøa thöôïng, con laø La-haàu-la. - OÂng haõy ñöùng ngoaøi ñoù. La-haàu-la beøn ñeán tröôùc phoøng Toân giaû Ñaïi Muïc-lieân, goõ cöûa. Muïc-lieân hoûi: - OÂng laø ai? - Thöa A-xaø-leâ (thaày giaùo thoï), con laø La-haàu-la. - OÂng haõy ñöùng ngoaøi ñoù. Cöù nhö theá, La-haàu-la laïi ñeán caùc phoøng khaùc, nhöng ai cuõng baûo phaûi ñöùng ôû ngoaøi phoøng. Luùc aáy, La-haàu-la beøn ñi vaøo trong caàu tieâu cuûa Theá Toân, goái ñaàu treân theàm caàu maø naèm. Theá roài, coù moät con

raén ñen, vì sôï möa gioù neân cuõng ñònh vaøo trong caàu tieâu. Phaät thöôøng quan saùt chuùng sinh, thaáy con raén ñen aáy muoán vaøo trong caàu tieâu, vì sôï noù laøm haïi La-haàu-la, neân ngöôøi phoùng ra aùnh saùng, roài ñi ñeán nhaø caàu, caát tieáng hoûi: "OÂng laø ai?" - Baïch Theá Toân! Con laø La-haàu-la. - La-haàu-la, chaúng leõ oâng ñang ôû ñaáy sao? - Baïch Theá Toân! Con ñöôïc choã naøy ñaõ may maén laém roài! Phaät lieàn duøng baøn tay saéc vaøng meàm maïi ñôõ La-haàu-la leân, roài phuûi buïi baùm treân mình, ñoaïn, daãn vaøo phoøng mình chæ caùi giöôøng ôû tröôùc, noùi: "OÂng haõy nghæ treân giöôøng naøy". Vì khi aáy, Nhö Lai ñaõ cheá giôùi cho caùc ñeä töû, neân phaûi tuaân haønh theo giôùi aáy. Do ñoù, Theá Toân ngoài kieát giaø treân ñaát. Luùc ngoài thieàn xong, Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Nhö Lai vì loøng töø, nhaân chuyeän La-haàu-la, neân muoán cho caùc ñeä töû ñöôïc an laïc, töø nay veà sau Ta cho pheùp ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc ñöôïc nguû chung phoøng (vôùi Tyø-kheo) trong ba ñeâm, ñeán ñeâm thöù tö, neân nguû rieâng". Caùc Tyø-kheo beøn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì nguyeân nhaân gì maø La-haàu-la ôû trong thai saùu naêm?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Ngaøy xöa coù moät Tieân nhaân teân Leâ Ba ñoâ, di ñeán nhaø vua xin yeát kieán. Vua beøn baùo tin cho Tieân nhaân: "OÂng haõy ôû taïm trong vöôøn Voâ Öu, choác laùt roài ta seõ cho gaëp". Nhaø vua ra leänh theá roài, nhöng ñeán saùu hoâm maø chöa cho Tieân nhaân gaëp". OÂng vua khi aáy nay laø La-haàu-la, vì nguyeân nhaân ñoù maø phaûi ôû trong thai ñeán saùu naêm, nhö trong kinh Baûn Sinh ñaõ noùi roõ". Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Ca-duy-la-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: "Neáu Tyø-kheo nguû chung moät phoøng vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc quaù ba ñeâm thì phaïm Ba-daï-ñeà".

Giaûi Thích:

Tyø-kheo: Nhö treân ñaõ noùi. Chöa thoï Cuï tuùc: Tröø Tyø-kheo, Tyø-kheo ni, nhöng Tyø-kheo ni tuy thoï Cuï tuùc cuõng khoâng cho pheùp ôû chung ba ñeâm. Nguû ba ñeâm: Giôùi haïn ñöôïc nguû ba ñeâm. Cuøng moät phoøng: Neáu cuøng nguû chung trong moät phoøng coù cuøng moät maùi, cuøng moät böùc töôøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu moät phoøng maø coù cöûa rieâng, coù ngaên caùch thì khoâng coù toäi. Neáu khaùc phoøng maø cuøng moät cöûa thì phaïm Ba ñaï ñeà. Hoaëc moät phoøng moät cöûa cuõng phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu khaùc phoøng, khaùc cöûa thì khoâng coù toäi. Neáu (phoøng) coù töôøng coù maùi thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu coù töôøng maø lôïp moät nöûa thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù töôøng maø khoâng coù maùi thì khoâng coù toäi. Neáu coù maùi, coù töôøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu coù maùi maø töôøng ngaên moät nöûa thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu coù maùi maø khoâng coù töôøng thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo nguû trong phoøng maø ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc cuõng nguû trong phoøng thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo nguû trong phoøng maø ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc naèm moät nöûa thaân mình trong phoøng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu naèm hoaøn toaøn ôû ngoaøi thì khoâng coù toäi. Neáu ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc nguû trong phoøng vaø Tyø-kheo cuõng nguû trong phoøng thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà.

Neáu ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc nguû trong phoøng, maø Tyø-kheo naèm nöûa thaân mình trong phoøng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu naèm hoaøn toaøn ôû ngoaøi phoøng thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo naèm tröôùc trong phoøng roài ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc ñeán naèm sau thì cöù moãi laàn naèm phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø- kheo hay ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc nöûa ñeâm daäy ñi ñaïi tieåu tieän roài vaøo nguû laïi, thì cöù moãi laàn trôû daäy phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu nhieàu ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc vaøo naèm tröôùc, roài Tyø-kheo ñeán nguû sau thì phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu nöûa ñeâm daäy ñi ñaïi tieåu tieän roài trôû vaøo naèm laïi, thì cöù moãi laàn ñi laïi phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo nguû cuøng phoøng vôùi ngöôøi chöa thoï Cuï tuùc ba ñeâm, thì ñeâm thöù tö phaûi ñoåi sang phoøng khaùc. Neáu ra naèm ngoaøi trôøi roài gaëp luùc trôøi möa gioù laïnh leõo thì neân vaøo laïi trong phoøng maø ngoài cho ñeán luùc thaáy roõ maët ñaát. Neáu Tyø-kheo beänh khoâng theå ngoài ñöôïc thì neân laáy meàn ñaép leân töø ñaàu trôû xuoáng hoaëc töø naùch trôû xuoáng cho tôùi ñaát vaø neân duøng moät vaät daøy khít ngaên laïi khoâng ñeå cho con meøo ñi qua ñöôïc.

Neáu Tyø-kheo ñang luùc ñi ñöôøng coù theå nguû vôùi ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc trong moät nhaø qua ba ñeâm, ñeán ñeâm thöù tö neân nguû rieâng ra. Neáu ra naèm ngoaøi trôøi maø gaëp luùc möa gioù tuyeát rôi laïnh phaûi vaøo trong nhaø thì neân duøng caùi meàn ngaên laïi nhö treân ñaõ noùi. Neáu khoâng che meàn thì phaûi ngoài cho ñeán luùc thaáy roõ maët ñaát. Neáu vì giaø beänh khoâng ngoài ñöôïc maø ngöôøi chöa thoï giôùi Cuï tuùc kia coù theå tin ñöôïc thì neân baûo y: “Ngöôi nguû thì ta phaûi ngoài”. Ñeán luùc Tyø-kheo muoán nguû thì neân goïi y daäy, noùi: “Khi ta nguû thì ngöôi phaûi ngoài, neáu ngöôi cuõng nguû thì khoâng ñöôïc phöôùc ñöùc”. Toäi nguû chung cuøng phoøng naøy neáu chöa saùm hoái maø laïi nguû chung nöõa thì toäi caøng theâm naëng. Neáu saùm hoái xong, roài nguû phoøng rieâng, thì sau ñoù seõ ñöôïc nguû chung laïi. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.